

τῷ νέῳ Ἕλληνι, τὸ ὅποτον ἀναμφιρῆστος ἀποτελεῖ ἐν μειονέκτημα καὶ τὸν καθιστᾷ ὑποδεέστερον τῶν ἄλλων ἔθνων; Προέρχεται ἀπὸ μίαν ἐκ γενετῆς παραλυσίαν τῶν προσωπικῶν νευρῶν, εἶνε ἀποτέλεσμα, φυσικῆς μεταβολῆς, εἶνε ἓνα ἀπομεινάριον τρόμου, ὃν διήγεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἢ εἶνε συνέπεια τῶν δυστυχῶν περιστάσεων, ὃν ἂς νῦν διαβιοῖ;

Δὲν φρονῶ ὅτι συμβαίνει κανὲν ἐκ τῶν προρηθέντων. Οὐδεμία ἐκ τῶν ἀφορμῶν τούτων μοι φαίνεται ἐπιστημονικῶς ἀληθής.

Εἰςεύρετε διατὶ δ' Ἕλλην δὲν γελᾷ;

Διότι ὁ κύριος Ἕλλην ἐν τῷ ἐπέεται νὰ γελᾷ.

Ὅμιλῳ σοβαρώτατα.

Εἶνε δυνατόν ἄνθρωπος σοβαρὸς, ἄνθρωπος μὲ μυαλό, ἄνθρωπος εἰς τὸ κεφάλι τοῦ ὁποίου αἱ μεγαλείτεροι ἰδέαι βόσκουσι, νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν του νὰ γελᾷ; Νὰ κάμῃ ἓνα τόσο ἐπιπόλαιον πρᾶγμα, ὅπως εἶνε ὁ γέλως;

Ἔπειτα, πρέπει νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὁ Ἕλλην εἶνε καὶ φύσει καὶ θέσει καλλιτέχνης· ὅτι ἀγαπᾷ τὸ καλὸν ὑπὸ ὅλας του τὰς ἐκφάνσεις, καὶ ὅτι συνεπῶς θὰ ἦτο ἀσυνεπὴς πρὸς τὰς καλλιτεχνικάς του ἀρχὰς ἐὰν ἐπέτρεπεν εἰς ἑαυτὸν νὰ κάμῃ τὸ πρόσωπὸν του μορφασμούς, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε εὐμορφοί.

Δὲν εἴμεθα σύμφωνοι;

Ἔχετε καμμίαν ἀντίρρησην ἐπ' αὐτοῦ;

N. ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ Η ΦΑΙΔΡΟΤΗΣ

ΕΓΕΤΑΙ ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν εἰς τὸν κόσμον συντελεῖ ἰδιοσυγκρασία. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ εὐτυχία ἐξαρτᾶται πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἡμερότητας τοῦ ἥθους, ἐκ τῆς

ὑπομονῆς, ἐκ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Εἶναι δὲ ἀληθέςτατον, καθὼς εἶπεν ὁ Πλάτων, ὅτι ἐπιδιώκοντες τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων εὐρίσκουμεν τὴν ἰδικήν μας.

Υπάρχουν ἄνθρωποι φύσεως τόσο ἀγαθῆς, ὥστε εὐρίσκουν παντοῦ τὸ καλόν. Εἰς τὰς μεγίστας δυστυχίας βλέπουν σημεῖον παραμυθίας, καὶ εἰς τὸν σκοτεινότερον οὐρανὸν διακρίνουν ἀκτίνα ἡλίου. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι ἀληθῶς ζηλευτοί. Τὸ φῶς τοῦ ὀφθαλμοῦ τῶν ἔχει ἀκτίνα φαειρότητας, εὐχαριστήσεως καὶ φιλοσοφίας, ἡ καρδιά τῶν εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου· ὁ νοῦς τῶν χωματίζει τὰ ἀντικείμενα μὲ τὰς ἰδίας τὸν ἀποχρώσεις. Ὅταν ἔχουν λύπας, τὰς ὑποφέρουν γενναίως, χωρὶς γογγυσμούς καὶ παράπονα καὶ θρήνους ἀνωφελεῖς. Τὰς ὑπομένουν μὲ καρτερίαν, καὶ

συλλέγουν ἐνγνωμῶνως τὰ ὀλίγα ἄνθη, ὅσα ἤθελε τύχη νὰ συναντήσουν εἰς τὸν δρόμον των.

Καὶ δὲν εἶναι ἐπιπόλαιοι οἱ τοιοῦτοι.

Ἀπ' ἐναντίας οἱ νοσημονέστεροι εἶναι συχνάκις οἱ αἰσιοδοξότεροι.

Μολοντοὶ ἡ φαειρότης ἐν γένει προέρχεται ἐκ τῆς ἰδιοσυγκρασίας, δύναται ὅμως καὶ νὰ ἀποκτηθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ, καθὼς ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐξεῖς. Δυνάμεθα διὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως νὰ μάθωμεν νὰ βλέπωμεν τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλὴν τῶν ὄψιν. Ἡ ζωὴ ἔχει καὶ φῶς καὶ σκιάς. Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ προσηλωσώμεν κατὰ προτίμησιν τὸ βλέμμα εἰς τὸ μὲν ἢ τὰς δέ. Εἰς τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ τῶν δύο δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν δύναμιν τῆς θελήσεώς μας καὶ νὰ ἀποκτήσωμεν οὕτω τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ εἴμεθα ἢ εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς.

Ἡ αἰσιοδοξία εἶναι ὄχι μόνον μεγάλη πηγὴ ἀπολαύσεων εἰς τὸν βίον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ προφύλαξις κατὰ τῶν κακῶν στοχασμῶν. Συγγραφεὺς ἐρωτηθεὶς διὰ τίνας τρόπου δύναται τις νὰ ἀποφύγῃ τοὺς πειρασμούς, ἀπήντησεν ὅτι ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι: α' Ὁ πρῶτος τρόπος εἶναι ἡ φαειρότης, ὁ δευτέρος τρόπος ἡ φαειρότης καὶ ὁ τρίτος ἐπίσης. Ἡ εὐθυμία προπαρασκευάζει τὸ ἔδι φος, ἐκ τοῦ ὁποίου βλαστάνουν ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἀρετὴ· δίδει ἄνεσιν εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐλαστικότητα εἰς τὸν νοῦν. Εἶναι ἡ πιστὴ σύντροφος τῆς ἀγάπης, ὁ φύλοξ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἡ μήτηρ τῆς συνέσεως. Εἶναι τὸ καλλίτερον τῶν τοῦ αἰσθητικῶν τῆς ψυχῆς· δίδει εἰς αὐτὴν νέας πάντοτε δυνάμεις, ἐνῶ ἡ κατῆφεια καὶ ἡ ἀθυμία ἐξασθενίζουν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐξαντλοῦν τὰς ἡθικάς του δυνάμεις.

Διατὶ βλέπομεν ἄνδρας, καθὼς τὸν Παλμεροστῶνα, ἐργαζομένους καὶ εἰς τὰ γρηγεῖά των μὲ τὴν ἰδίαν πάντοτε ζέσιν. Διότι διετήρησαν μέχρι τέλους τὴν ψυχικὴν ζωηρότητα καὶ εὐθυμίαν. Ἐγυμνάσθησαν ἐκ νεότητος εἰς τὸ νὰ μὴ ταράσσωνται εὐκόλως, εἰς τὸ νὰ ἀνέχωνται πολλὰ πράγματα, εἰς τὸ νὰ ἀκούουν μὲ ἀταραξίαν λόγους σκληροῦς καὶ ἀδίκους χωρὶς νὰ ἀδημονοῦν καὶ νὰ παραφέρωνται ἀπὸ ἀγανάκτησιν ἀνωφελῇ.

Αἱ ἀληθεῖς πηγαὶ τῆς φαειρότητας εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ὑπομονή. Ἡ ἀγάπη προκαλεῖ τὴν ἀγάπην καὶ γεννᾷ τὴν ἀγαθότητα. Ἡ ἀγάπη ἐμπνέει τὴν εὐμένειαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν πλησίον· φέρει εὐλογίαν εἰς ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου πληροὶ τὴν καρδίαν.

Ὁ περιώνυμος ποιητικολόγος Βένθιμ ἔλεγεν, ὅτι τὸ κεφάλαιον τῆς εὐτυχίας ἐκάστον ἀνθρώπου πολλαπλασιάζεται ἀναλόγως τῆς εὐτυχίας τὴν ὅποιαν παρέχει εἰς τοὺς ἄλλους. Ἡ ἀγαθότης τοῦ ἐλκύει τὴν ἀγαθότητα.

Οἱ καλόκαρδοι ἄνθρωποι εἶναι συνήθως καὶ ἐνεργητικώτεροι, ἐνῶ οἱ ἐγωῖστοι καὶ οἱ μόνον τὸν ἑαυτὸν τους ἀγαπῶντες διέρχονται τὸν βίον ἄχρηστοι. Συνήθως ὅσοι περισσότερον μεμνιμοιοῦν, εἶναι οἱ ὀλιγώτεροι ἐργαζόμενοι χάριν τῆς κοινωνίας. Οἱ χειρότεροι τροχοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τρίζουν.

Οἱ καλοὶ τρόποι εἶναι μία τῶν κυριωτέρων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀγαθοῦ χαρακτήρος.

Ἡ γνώμη, τὴν ὅποιαν σχηματίζομεν περὶ τίνος ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τοὺς τρόπους του· ἔτιος μάλιστα ἐπηρεαζόμεθα ἐξ αὐτῶν περισσότερον ἢ ἀπὸ ἄλλα του προτερήματα οὐσιωδέστερα. Τρόποι χαρίεντες καὶ εὐγενεῖς συντελοῦν μεγάλως εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τις εἰς τὸν βίον του.

